

Ако се разгледа **абсолютният брой на ромското население** по общини, ще се открият различни тенденции в неговата концентрация през отделните години. През 1887 г. броят на ромите по общини се характеризира с равномерно териториално разпределение. С най-малък брой на ромите се отличават общините, ситуирани в причерноморската област – Шабла, Девня, Каварна, Белослав, и някои други, пръснати в различните части на Североизточна България – Иваново, Суворово, Хлебарово, Цар Калоян и др. В тези общини броят на ромите се запазва почти непроменен до края на Втората световна война. През 1900 г. половината от ромското население се формира в някои общини, разположени в *Източна Стара планина и Източния Предбалкан* – Търговище, Долни чифлик, Шумен, Омуртаг; *Южна Добруджа и Лудогорието* – Силистра, Тервел, Дулово, Исперих, Кайнарджа и Разград. При преброяването от 1934 г. за пръв път се появяват общини с над 1000 г. роми. Те запазват териториалното си разположение в *Източна Стара планина* и по-точно прилежащия Предбалкан – Търговище, Шумен, Долни чифлик, Омуртаг, Бяла, Върбица, Вълчигол, и Лудогорието – Разград. През същото преброяване се откроява нова тенденция на концентрация на ромско население в големите градове и в близост до тях – Русе, Варна и Провадия. В изброените общини са концентрирани половината от ромското население през 1934 г. При преброяването 1946 г. не се наблюдават съществени промени. През 1965 г. е отбелязано намаление на концентрацията на ромското население в Североизточна България, като освен изброените общини при формирането на над половината от ромското население там, се прибавят и някои други, принадлежащи към Добруджанско-Лудогорската област – Исперих, Каспичан, Завет, Главиница. През 1992 г. и последвалите го две преброявания се наблюдава още по-голяма териториална деконцентрация при формирането на (половината) абсолютния брой на ромското население. За първи път към общините с голям брой на ромско население се прибавят тези от причерноморската област – Балчик и Каварна, както и някои общини, намиращи се във вътрешността на Добруджанското плато – Добрич-град и Добрич-селска, Генерал Тошево, и в близост до Варненската агломерация – Провадия.

През първите две разглеждани преброявания (1887 и 1900 г.) се открояват общините с най-голям брой на ромите, в които ромското население е и с най-висок **относителен дял** (над 4 %): в *Източна Стара планина и Предбалкана* – Долни чифлик (9,4 %), Бяла (5,7 %), Омуртаг (4,4%), Върбица (4,3 %), Велики Преслав (4,1 %), Смядово (4 %), и в *Южна Добруджа* – Кайнарджа (5,9 %), Добрич (4,5 %), Крушари (4,1 %), Тервел (4 %) (Приложение 4, 5). Общините с най-нисък относителен дял са тези с най-малък брой на ромско население. Тези общини, които се откъсват от България (1919 г.), са били с най-висок относителен дял. През 1934 г. в сравнение с 1900 г. се наблюдава нарастване на относителния дял на ромското население в някои общини, граничещи с Южна Добруджа – Никола Козлево (5,8 %), Завет (4,1 %), Самуил (3,5 %), Провадия (3,5 %), Кубрат (3,3 %), Венец (3,3 %) и Каспичан (3,3 %), което се дължи на заселване